

Multimodal læsetilgængelse med tabletcomputer

- Helt nye muligheder for tosprogede børn og unges læsetilgængelse?

3. januar 2011

Har du lyst til at prøve en tabletcomputer (iPad eller Galaxy Tab) og være med til at tænke i muligheder for at anvende tabletcomputere til tosprogede børn og/eller andres læsetilgængelse, så kontakt **Mads Bo-Kristensen, VIFIN, madbo@vejle.dk**

Har tabletcomputeren nogle særlige fordele som *fremtidens bog (e-bog)* for tosprogede børn og unges læsetilgængelse?

Hvad er en tabletcomputer?

I slutningen af 2010 introduceredes de såkaldte *tabletcomputere* på det danske marked. iPads og Samsung Galaxy Tabs er eksempler på disse hyperbærbare computere (figur 1). Tabletcomputeren integrerer kvaliteter og funktioner, som vi kender fra mini-computeren og smartphonen.

Figur 1 iPad (9,7" og 680 gram) og Samsung Galaxy Tab (7" og 380 gram)

En mini (bærbar) computer vejer ca. et kg og har en skærmstørrelse på 9-10 ". Den vejer altså ikke mere end en bog og kan være i en almindelig taske. Den er så relativt let og lille, at den

”uforstyrret” kan tages frem ligegyldig, hvor man befinder sig. I modsætning til de traditionelle og større bærbare computere.

iPhonen er et eksempel på en af de mange smartphones, der dukker op i disse år. En smartphone er en mobiltelefon, der integrerer kommunikation, internet, multimedier og programmer. Ekspertur vurderer, at alle mobiltelefoner, som forhandles i 2013, vil være smartphones (se www.detmobilevejele.net)

En tabletcomputer har større skærm end **en smartphone** og gør det således lettere at læse og overskue skærmens indhold. En tabletcomputer er væsentlig lettere at håndtere end **en mini-computer**. Tabletcomputeren består kun af skærm, skal ikke foldes ud og starter lynhurtigt. Den trykfølsomme skærm gør det enkelt at navigere i tekst, programmer og på internettet.

Tabletcomputeren som multimodal e-bogslæser

Tabletcomputeren rummer ikke blot mini-computerens og smartphonens kvaliteter og funktioner. Den kan det samme som e-bogslæseren, der er blevet spået rollen som ”fremtidens bog”.

De mest kendte e-bogslæsere er fra Sony og Amazons (Figur 2). Med disse læsere kan brugeren håndtere flere bøger, markere tekst, ændre fontstørrelse, lave bogmærker osv.

Figur 2 E-bogslæser fra hhv. Sony og Amazon (en Kindle)

Den ”traditionelle” e-bogslæser synes dog at være blevet overhalet af tabletcomputeren, der ikke blot håndterer elektronisk tekst, men integrerer teksten (e-bogen) med internet, programmer og multimedier (lyd, billede, video). Det rummer helt nye perspektiver for tosprogede børn og unges læsetilgængelse – en læsetilgængelse, som ifølge ny dansk forskning stimuleres af *multimodalitet* (Se projektet Tegn På Sprog: <http://didak.ucc.dk/videncentre/uc2/tegpaa sprog/>)

Multimodal læsetilegnelse

”Multimodal læsetilegnelse” betyder i denne sammenhæng ”mange måder at lære at læse på”. Tabletcomputerens mange måder eller *medier* (tekst, lyd, billede video, internet) kan vise sig at være en ressource for læsetilegnelse.

VIFIN og deltagere i Det Mobile Vejle ønsker at undersøge, *om* og i givet fald *hvordan* tabletcomputere kan fungere som ressource for tosprogede børns multimodale læsetilegnelse.

Mulige undersøgelsesspørgsmål

Hvordan kan tabletcomputeren støtte tosprogedes børn og unges læsetilegnelse i formelle og uformelle læringsammenhænge?

Kan tabletcomputeren f.eks. bidrage til et skole-hjem-samarbejde om børnenes læsetilegnelse? Forældrene taler måske ikke godt nok dansk til at støtte deres børn med *rene* danske tekster (dvs. *kun* tekst). Kan forældrene inddrage tabletcomputerens mange medier (tekst, internet, Google Translate, Wikipedia, film, fotos, osv.) som ressourcer i deres læsehjælp til børnene? Kan forældrene via tabletcomputerens medier og deres eget modersmål støtte deres børn i før-læsekompetencer, herunder begrebsudvikling og læsestrategier?

Hvad betyder det for børnenes læsetilegnelse, at tabletcomputeren ansporer til *relationsskabende rum*, hvor forældre og barn kan være tæt sammen (fx i en sofa) om læsetilegnelsen?

Hvilke ”bedste praksisser” udvikler der sig her?